

TẠO NGUỒN PHÁT TRIỂN ĐẢNG VIÊN TRONG HỌC SINH, SINH VIÊN

THỦY ANH

Thời gian qua, lực lượng đảng viên là học sinh, sinh viên khối các trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp trên toàn quốc ngày càng tăng. Nếu năm 1993, các trường đại học, cao đẳng thuộc Ban Đại học Thành ủy Hà Nội kết nạp được gần 300 đảng viên, trong đó 100 là sinh viên, thì năm 2004 là 421 sinh viên trong tổng số 947 đảng viên mới được kết nạp. Khối trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp TP. Hồ Chí Minh chỉ tính 7 tháng đầu năm 2005 kết nạp được 191 đảng viên thì 93 là học sinh, sinh viên. Đảng bộ Đại học Đà Nẵng trong 4 năm (2001-2004), kết nạp được 69 sinh viên vào Đảng, riêng năm 2004 là 33 sinh viên... Thực hiện Chỉ thị 44 của Bộ Chính trị về kết nạp đảng viên lớp Hồ Chí Minh, từ tháng 10-2004 đến 19-5-2005 toàn Đảng kết nạp được 94.327 đảng viên thì sinh viên là 2.330.

Ở nhiều trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp, phần lớn học sinh, sinh viên được kết nạp đảng vào cuối khóa (cuối năm học thứ 3 cao đẳng hoặc năm học thứ 4 đại học). Có những sinh viên ưu tú đủ tiêu chuẩn để xét kết nạp thì khâu làm thủ tục thường chậm. Trong thẩm tra lý lịch, có hồ sơ phải làm lại nhiều lần. Ngay khi đã lập và thẩm định xong hồ sơ, chi bộ đã xét và có nghị quyết đề nghị kết nạp thì từ khi trình hồ sơ đến khi có quyết định kết nạp thời gian đến... nửa năm! Có sinh viên đến lúc ra trường hồ sơ vẫn đang “trên đường” thẩm tra hoặc chờ quyết định...

Nguyên nhân do các cấp ủy đảng, các đoàn thể chưa xây dựng được một quy trình kết nạp đảng chặt chẽ, phù hợp với đặc điểm sinh viên (tạo nguồn, thẩm tra lý lịch, xét kết nạp...) nên các khâu khi tiến hành chưa đồng bộ. Đặc biệt trong tạo nguồn phát triển đảng viên, một số đảng bộ, chi bộ trường chưa chú trọng ngay từ đầu việc lựa chọn những sinh viên xuất sắc ở các trường THPT; một số trường khác có lựa chọn nhưng lại thiếu tích cực bồi dưỡng, theo dõi. Bên cạnh đó, phần đông sinh viên bỏ ngỡ, lúng túng trước môi trường học tập mới, sinh viên năm thứ nhất chưa có biện pháp học tập, rèn luyện phù hợp, chưa tạo được kết quả phấn đấu cao.

Khắc phục điểm yếu này, Ban Đại học Thành ủy Hà Nội, Đảng ủy khối đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp TP. Hồ Chí Minh, Đảng bộ Đại học Đà Nẵng... đã hướng dẫn cấp ủy các trường quan tâm chỉ đạo ngay từ khâu tạo nguồn để phát triển được nhiều đảng viên là sinh viên.

Coi trọng lựa chọn cảm tình đảng. Các cấp ủy chỉ đạo xây dựng tiêu chuẩn lựa chọn cảm tình đảng phải trên cơ sở tiêu chuẩn chung và cụ thể hóa phù hợp với tính chất đào tạo của trường mình; khi lựa chọn cảm tình đảng tránh khuynh hướng chạy theo số lượng, bỏ qua tiêu chuẩn hoặc khắt khe, cầu toàn...

Từng chi bộ trong Đảng bộ Học viện Báo chí và Tuyên truyền, Đại học Y khoa Hà Nội, Y khoa Thái Bình, Luật TP. Hồ Chí Minh, Đại học Dân lập Tin học - Ngoại ngữ TP. Hồ Chí Minh... đã tiến hành rà soát lại số cảm tình đảng cũ và xây dựng đội ngũ cảm tình đảng mới. Ở Trường Cao đẳng Sư phạm Hà Nội, sinh viên năm đầu được chi đoàn, đoàn trường tổ chức khảo sát về ý thức phấn đấu, rèn luyện

trong học tập và nhận thức về Đảng qua phiếu điều tra xã hội học. Quý I năm 2003, Ban Tư tưởng - Văn hóa Thành ủy TP. Hồ Chí Minh đã tổ chức một cuộc thăm dò bằng phiếu điều tra xã hội học 2.800 sinh viên của 14 trường thuộc các khối công lập và ngoài công lập. Trước câu hỏi “Bạn có nguyện vọng vào Đảng không?”, đã có 54% sinh viên trả lời “Có”. Từ đây, nhiều nơi như Học viện Báo chí và Tuyên truyền, Đại học Sư phạm Hà Nội, Đại học Luật Hà Nội, Đại học Dân lập Quản lý và Kinh doanh Hà Nội, Đại học Dân lập Hùng Vương TP. Hồ Chí Minh... đã giao cho Phòng Đào tạo, Phòng Quản lý sinh viên lựa chọn những sinh viên năm thứ nhất có thành tích học tập xuất sắc ở phổ thông, sinh viên được tuyển thẳng vào đại học, có lý lịch rõ ràng để lập kế hoạch bồi dưỡng. Trường Đại học Tây Nguyên, Đại học Y khoa Thái Nguyên chú ý những sinh viên có nguyện vọng vào Đảng là người dân tộc thiểu số, người ở vùng sâu, vùng xa... Cũng cố tổ chức đoàn, đội ngũ cán bộ đoàn là một trong những biện pháp tạo nguồn. Đảng bộ quy định tất cả đảng viên trong đó có giáo viên còn trong tuổi đoàn đều phải sinh hoạt đoàn và phải làm lực lượng nòng cốt trong phong trào thanh niên. Các chi bộ, Đoàn thanh niên ở trường đại học, cao đẳng xây dựng chương trình giáo dục cho sinh viên ngay từ năm học đầu tiên như tổ chức “Tuần chính trị đầu khóa”, tuần “Công dân đầu khóa”... Ở Trường Đại học Kinh tế quốc dân trong “Tuần chính trị đầu khóa”, Đảng ủy chỉ đạo phòng Công tác chính trị, chi bộ khoa (đặc biệt bộ môn Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh) soạn thảo nội dung bài giảng giới thiệu về truyền thống của Nhà trường, nghị quyết của Đảng, nội quy học tập, rèn luyện, tình hình chính trị, kinh tế - xã hội. Sau khóa học, sinh viên viết thu hoạch với 10 nội dung đã học, được chấm điểm và cấp chứng chỉ (1 trong 3 chứng chỉ sinh viên phải đạt mới đủ điều kiện ra trường). Đảng bộ một số trường có những hình thức học tập phong phú: Mời báo cáo viên về nói chuyện thời sự (Học viện Báo chí và Tuyên truyền), thi tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh (Đại học Y khoa Hà Nội). Trường Đại học Quản lý và kinh doanh Hà Nội, hằng năm, sau tuần “Công dân đầu khóa”, sinh viên năm thứ nhất được đi thăm quan các di tích lịch sử có nhiều ý nghĩa giáo dục (Đền Đô thờ tám đời vua nhà Lý, Nhà tù Hoả Lò, Lăng Bác...). Sau khóa học này, sinh viên viết bài thu hoạch nói lên cảm tưởng và nhận thức của mình về Đảng, về mục đích học tập, nêu phương hướng, mục tiêu rèn luyện phẩm chất đạo đức, lối sống và xác định kế hoạch phấn đấu.

Cấp ủy chỉ đạo phòng Công tác chính trị, phối hợp với Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và Hội Sinh viên tổ chức các phong trào thi đua học tập, hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể thao, tổ chức nhiều cuộc tọa đàm, đối thoại giữa tổ chức đoàn, đảng viên với tổ chức đảng, đảng viên lão thành, đảng viên trẻ theo các chủ đề “Tuổi trẻ với Đảng - Đảng với tuổi trẻ”, “Đoàn viên phấn đấu trở thành đảng viên”, tổ chức các phong trào xã hội như Thanh niên tình nguyện, Tiếp lửa truyền thống mãi mãi tuổi hai mươi... Từ kết quả hoạt động, hằng tháng, quý, đoàn thanh niên tổ chức bình chọn đoàn viên ưu tú giới thiệu với tổ chức đảng. Ba tháng một lần, thường trực đảng ủy các trường tổ chức hội nghị gồm ban chấp hành công đoàn, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, phòng quản lý sinh viên, phòng đào tạo, các bí thư chi bộ tiến hành sơ kết, đánh giá, rút kinh nghiệm. Sau đó, lập danh sách đoàn viên ưu tú giới thiệu cho tổ chức đảng. Từ năm 1996 đến nay, Đảng bộ Đại học Đà

Năng đã bồi dưỡng, giới thiệu cho Đảng 3.156 đoàn viên ưu tú, riêng năm 2004 là 656 sinh viên...

Danh sách cảm tình đảng do các chi bộ giới thiệu được đảng ủy tìm hiểu kỹ để chọn đúng những sinh viên ưu tú, có quá trình học tập tốt, lịch sử rõ ràng để bồi dưỡng đủ điều kiện kết nạp vào Đảng. Biện pháp này thúc đẩy sinh viên phấn đấu vào Đảng ngay từ những ngày đầu vào trường.

Xác định nội dung, biện pháp cụ thể bồi dưỡng cảm tình đảng. Trong nghị quyết đại hội từng nhiệm kỳ, các tổ chức đảng đều xác định công tác xây dựng đảng phát triển đảng viên là một nhiệm vụ trọng tâm; hằng năm có kế hoạch cụ thể, tổ chức triển khai nghiêm túc và là một trong những tiêu chí xây dựng chi bộ, đảng bộ trong sạch, vững mạnh. Trong nghị quyết, kế hoạch, các cấp ủy xác định rõ chỉ tiêu, thời hạn, biện pháp, phân công cụ thể đảng viên giúp đỡ các cảm tình đảng. Mỗi đảng viên - giáo viên là người trực tiếp giúp đỡ sinh viên phấn đấu vào Đảng. Các chi bộ trực tiếp phân công đảng viên là giáo viên giúp đỡ sinh viên trong điều kiện chưa có chi bộ sinh viên. ở Trường Đại học Thủy lợi Hà Nội thành lập chi bộ gồm các đảng viên sinh viên trong toàn khoa và các thầy cô giáo là đảng viên trong ban chủ nhiệm khoa. Nhờ vậy các đảng viên giáo viên nắm đ được tâm tư tình cảm của sinh viên, có điều kiện giao nhiệm vụ, thử thách và động viên kịp thời những sinh viên có năng lực trong học tập, có hướng phấn đấu, rèn luyện tốt. Mỗi đảng viên được giao nhiệm vụ có trách nhiệm xây dựng kế hoạch bồi dưỡng cảm tình đảng, xác định rõ nội dung cần bồi dưỡng, vấn đề đối tượng cần tìm hiểu. Đồng thời gợi ý sinh viên suy nghĩ, lập kế hoạch phấn đấu thực hiện nhiệm vụ, khắc phục hạn chế. Định kỳ, đảng viên ghi phiếu theo dõi sự phấn đấu của từng sinh viên theo mẫu cấp ủy hướng dẫn. Nội dung phiếu ghi rõ: Nhận xét mặt mạnh, mặt yếu của từng người, cần giáo dục vấn đề gì, giao việc gì để thử thách... Mỗi việc đều ghi rõ thời gian hoàn thành và có kiểm tra kết quả. Hằng tháng trong sinh hoạt đảng, chi bộ kiểm điểm việc theo dõi đối tượng đảng của đảng viên.

Các cấp ủy đảng chủ động tuyên truyền, bồi dưỡng kiến thức về Đảng cho sinh viên là cảm tình đảng. Đảng bộ coi trọng bồi dưỡng về lý tưởng của Đảng, giai cấp công nhân, Điều lệ Đảng, tư cách và nhiệm vụ của đảng viên. Trong quá trình bồi dưỡng, chi bộ, đoàn thanh niên chú ý rèn luyện, thử thách sinh viên qua công việc. Chi bộ khối sinh viên trường Đại học Kinh tế Tp.Hồ Chí Minh phối hợp với Đoàn thanh niên Trường thành lập "Nhóm Trung kiên". Nhóm là tập hợp những đảng viên trẻ và hơn 300 đoàn viên ưu tú, được chia thành 7 tổ, sinh hoạt tại các khoa do đồng chí đảng viên chính thức làm tổ trưởng. Thông qua các hoạt động của Nhóm, sau 5 năm, Chi bộ khối đã giới thiệu và đề nghị Đảng ủy cấp trên chuẩn y kết nạp được gần 50 sinh viên vào Đảng... Chi bộ nhiều trường còn rèn luyện, thử thách đối tượng qua các lớp học ngắn hạn để nâng cao hiểu biết chính trị về Đảng, về vai trò đảng viên. Kết quả học tập là một trong những tiêu chuẩn để lựa chọn kết nạp vào Đảng. Từ nhiệm vụ được giao, chi bộ tìm hiểu động cơ vào Đảng, ý thức giác ngộ về Đảng của sinh viên. Khi xem xét, các chi bộ không chỉ căn cứ từng vụ, việc cụ thể mà căn cứ vào cả quá trình phấn đấu học tập, tham gia các hoạt động thực tiễn. Chi bộ kiểm tra sự trung thực của sinh viên từ tinh thần, thái độ tự phê bình và phê bình, ý thức tham gia xây dựng Đảng, góp ý với đảng viên.

Tổ chức tốt khâu thẩm tra lý lịch. Cấp ủy đảng các trường coi trọng việc lấy ý kiến quần chúng về cảm tình đảng. Việc này có nhiều tác dụng tốt: Nâng cao nhận thức về tư cách đảng viên cho quần chúng, tăng thêm sự gắn bó giữa đảng viên với quần chúng; giáo dục sâu sắc người được quần chúng nhận xét, giới thiệu kết nạp vào Đảng; giúp chi bộ xác minh rõ lý lịch của một số trường hợp có những vướng mắc trong hồ sơ lý lịch; tạo không khí phấn khởi, dân chủ trong công tác phát triển đảng viên.

Cảm tình đảng là sinh viên đến từ mọi miền đất nước, nên việc thẩm tra lý lịch rất mất thời gian và khó khăn. Để đẩy nhanh thủ tục xét kết nạp đảng viên trong sinh viên, nhiều cấp ủy (Học viện Báo chí và Tuyên truyền, Đại học Thủy Lợi Hà Nội, Đại học Ngoại ngữ Hà Nội, Đại học Nông nghiệp Hà Nội, Đại học Dân lập Hùng Vương TP. Hồ Chí Minh, Trường trung học Lao động xã hội TP. Hồ Chí Minh...) đã chỉ đạo các chi bộ giao nhiệm vụ cho đảng viên là giảng viên, cán bộ văn phòng đảng ủy kết hợp những chuyến đi công tác tại các tỉnh tiến hành thẩm tra lý lịch. Chi bộ cử những đảng viên có tinh thần trách nhiệm cao trước Đảng, tr ước quần chúng, có thái độ khách quan, trung thực đi thẩm tra lý lịch. Các đồng chí này được hướng dẫn về phương pháp thẩm tra, không chỉ lấy ý kiến của cấp ủy địa phương mà còn tìm hiểu qua những người sống gần gũi, am hiểu quá khứ, lịch sử gia đình của sinh viên.

Những trường hợp không khớp giữa bản khai của sinh viên và ý kiến của cấp ủy địa phương, Đảng ủy bằng nhiều cách, qua nhiều nguồn thông tin, trực tiếp xác minh kỹ càng rồi mới kết luận. Những trường phức tạp, khó khăn thì chi bộ phối hợp với bộ phận bảo vệ Đảng của đảng ủy cùng tiến hành thẩm tra. Sự kết hợp này giúp quy trình từ thẩm tra đến hoàn thiện hồ sơ, xét kết nạp đảng viên được bảo đảm, giúp nhiều học sinh, sinh viên được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Nếu năm 1995 số học sinh các trường trung học chuyên nghiệp được kết nạp vào Đảng là 14.740; sinh viên cao đẳng, đại học là 15.678 trên tổng số 85.922 đảng viên mới kết nạp thì năm 2004 các số tương ứng là 45.720; 48.890 trên tổng số 157.510 và 6 tháng đầu năm 2005 các số này là 24.825; 29.200 trong tổng số 85.357.

Việc tạo nguồn tốt phát triển đảng viên trong học sinh, sinh viên đã và đang đem lại những kết quả ngày càng cụ thể, tích cực.